

Pohjois-Karjalan maakuntakaava 2040, 2. vaihe (energia ja maisemat)

Ohjausryhmän kokous nro 8 (1/2025)

Aika Torstai 13.03.2025 klo 13:03 – 14.33.
Paikka Pielisjoen linna, Siltakatu 2, Joensuu (Maakuntasali) tai
Teams (linkki kalenterissa)

Osallistujat

Heinäveden kunta, Jyrki Tiippa (etänä)
Joensuun kaupunki, Pauli Sonninen
Kiteen kaupunki, Antti Juntunen (etänä)
Lieksan kaupunki, Juha Jääskeläinen (etänä)
Liperin kunta, Jouni Pekonen
Nurmeksen kaupunki, Pasi Parkkinen (etänä)
Outokummun kaupunki, Janne Korpela (etänä)
Tohmajärven kunta Oskari Mähönen, (etänä)
Fingrid, Mika Penttilä (etänä)
Metsähallitus, Matti Hovi (etänä) ja Joni Lehto (etänä)
Metsänhoitoyhdistys Pohjois-Karjala, Atte Salojärvi
MTK Pohjois-Karjala, Seppo Niskanen (etänä)
Pohjois-Karjalan alueellinen vastuumuseo, Mikko Westman
Pohjois-Karjalan ELY-keskus (Y-vastuualue), Juha-Pekka Vartiainen
Pohjois-Karjalan ELY-keskus (E-vastuualue), Reijo Vesakoivu (etänä)
Pohjois-Savon ELY-keskus (L-vastuualue), Henri Heikura (etänä, saapui 13.30)
Pohjois-Karjalan luonnonsuojelupiiri, Antti Saarelainen (etänä)
Suomen metsäkeskus, Mikko Korhonen (etänä)
Pohjois-Karjalan maakuntaliiton maakuntakaavatyöryhmä:
Timo Puustinen, Anniina Kontiokorpi (etänä), Esko Saastamoinen (etänä), Aulikki Sihvonen (etänä), Matti Taponen
Pohjois-Karjalan maakuntaliiton maakuntakaavan laatimisessa mukana olevat:
Pasi Pitkänen, Jukka Nykänen, Heikki Viinikka (etänä)

1. Kokouksen avaus

Ohjausryhmän puheenjohtaja Timo Puustinen avasi kokouksen klo 13.03.
Todettiin kokouksen osallistujat. Heikki Viinikka toimii sihteerinä.

2. Edellisen kokouksen muistio (4.12.2024)

Käytiin lyhyesti läpi edellisen kokouksen asiat. Hyväksyttiin edellisen kokouksen muistio.

3. Pohjois-Karjalan maakuntakaava 2040, 2. vaihe (energia ja maisemat), käydään läpi erityisesti ehdotusvaiheesta tulleet lausunnot, niihin tehdyt alustavat vastineet sekä kokonaisuutena lopullinen maakuntakaavaehdotus

- Asialistasta poiketen muistioon on kirjattu asiat siinä järjestyksessä, kun ne käytiin kokouksessa läpi.
- Esiteltiin lyhyesti läpi lausunnoilla ollut kaavaehdotus.
- Esiteltiin kokouksessa saatu keskeinen palaute ja tehdyt teemakohtaiset muutokset
- Natura-tarveharkinta:
  - o Laadittu konsulttiselvitys ehdotusvaiheen mukaisten tuulivoima-alueiden Natura-vaikutuksista. Huomioitu lajit ja elinympäristöt, erityisesti linnusto. Ei noussut merkittäviä huomioita maakuntakaavatasolla, mutta yhdeksän alueen osalta huomioita yksityiskohtaisempaan suunnitteluun.
- Energiainfra ja sähkönsiirto:
  - o **ELY:** Maakuntakaavaratkaisu antaa riittävästi vaihtoehtoja siihen, että mahdolliset haitalliset vaikutukset Kermajärven Natura-alueelle voidaan poissulkea.
  - o **Fingrid:** hankekohtaisessa YVA:ssa tehdään tarkempia vaihtoehtotarkasteluja ja Natura-arviointia. Esitetty ratkaisu kuulostaa hyvältä.
- Tuulivoima:
  - o **Liperi:** Toivottiin esitettäväksi kokouksen aikana Rasimäen havainnekuvaa ja kokouksessa juuri tullut havainnekuva esiteltiin. Maisemavaikutuksissa myös huomioitava esimerkiksi sähkönsiirto, näkykö Kolilta, onko arvioitu vaikutuksia? Vastattiin, että ei ole arvioitu vaikutuksia, mutta linjat eivät mene katselusuunnan mukaisesti, jolloin näkyvyys lähtökohtaisesti jo heikkoa. **Fingrid** kommentoi, että 110 kV:n johdot eivät yleensä sivusta katsoen näy. 400 kV:n tolpat voi osittain näkyä, mutta pääasiassa heikosti nekin.
  - o **Alueellinen vastuumuseo:** Maksimonvaaran tarkempi määräys askel eteenpäin, mutta määräys epävarma vaikuttaako mihinkään? Pitäisikö määräystä terävöittää, esimerkiksi "kiinnittää huomiota arvojen säilymiseen"?
  - o **Matti Taponen:** Kaavaratkaisua sopeutettu paljon Kolin maisema-alueen osalta. Mahdollistava kaava, ei pitäisi liian kriittisesti lähteä estämään kehittämismahdollisuuksia. Nykyinen ratkaisu hyvä. Näkykö Kolilta Polvijärven tai Outokummun kaivokset? **ELY** kommentoi, että vaikka jotain näkyä, ei ole peruste lisätä maisemavaikutuksia.
  - o **ELY:** Teerivaara ja Larinsuo yhtä kaukana Kolilta, olisi syytä käsitellä samalla tavalla kuin Maksimonvaara vaikkakin alueet ovat eri suunnassa. Voisi harkita tv-1 merkintää myös sinne. Indeksissä tärkeintä on mainita nimenomaan vaikutukset Kolille. Vaikuttaako kiire aikataulu siihen, ettei oltaisi tekemässä muutoksia?
  - o **Maakuntaliiton** mielestä ydinnäkymä Kolilta itään, jolloin tarkempi määräys vain Maksimonvaaraan ja olisimme etenemässä esitetyn kaltaisesti, Kaavan aikataulu ei vaikuta tehtyyn ratkaisuun, koska indeksin lisäys ei olisi iso työ.
  - o **Metsähallitus:** Onko Pukaronmäestä laadittu kohdekortti? Vastattiin, että kohdekortti on laadittu ja linnustovaikutukset sekä konsultin laatima Natura-arvio on kirjattu näkyviin kohdekorttiin.

- Aurinkoenergia:
  - o **Kitee:** Kiteen Puhoksessa kaksi hanketta, joista molemmat rakennettu. Yhteisteho 5 MW. ELY kommentoi, että hankkeet tuli asemakaavoitetulle teollisuusalueelle, joten oli helpompi prosessi.
- Keskusteltiin yleisesti sähkönsiirrosta ja sen rakentamisesta ja kustannusten jakautumisesta
  - o **Joensuu:** Datakeskukset tulleet hyötymään edullisesta sähköstä ja valtion rakentamasta sähköverkosta, mutta hyödyt valuvat ulkomaille ja työllisyysvaikutukset pieniä.
  - o **Fingrid:** Sähköverkon rakentamisen ja ylläpidon maksaa sähkön käyttäjä ja sähkön tuottaja. Valtion tasot linjaukset, sähkömarkkinalaki yms. ohjaavat, Fingrid ei juuri voi vaikuttaa valintoihin.
  - o **Liperi:** Erikoista, jos maakuntakaavoituksessa edistetään asioita ja tuleekin datakeskus, joka viekin sähkönsiirron kapasiteetin.
- Viranomaisneuvottelun 11.3. keskeiset puheenaiheet
  - o 400 kV:n linjaukset Kermajärven kohdalta
  - o Juuan tuulivoimakeskittymän Natura-vaikutukset
  - o Tuulivoiman maisemavaikutukset Kolin maisema-alueelle
  - o Suunnittelumääräyksiin tarkennuksia ja täydennyksiä, toivottiin vahvempaa ohjaavuutta
- SOVA-ryhmän 12.3. keskeiset puheenaiheet
  - o Samat aiheet kuin viranomaisneuvottelussa. Tuulivoiman vaikutukset Kolille nousivat esiin, samoin sosiaaliset vaikutukset ja yhteisvaikutukset (huomioiden myös Pohjois-Savon alueet). Tuotiin esille, että olisi eduksi yhtenäinen sapluuna kaavoitukselle eri puolilla Suomea.
- Energiaryhmän 12.3. keskeiset puheenaiheet:
  - o Keskustelua syntyi vähemmän. Lähinnä puolustusvoimien kanta ja tarkempien hankkeiden sijoittuminen suhteessa maakuntakaavan tuulivoima-alueisiin kiinnosti sekä Maksimonvaaran rajausperustelut.
- **Liperi:** hallitus viemässä eteenpäin kiinteistöverojen tasausjärjestelmää, muuttaa isosti koko kuviota valtakunnassa. Tällä hetkellä tilanne aika villi, muuttaisiko tilannetta kokonaisuuden ja vaikutusten osalta järkevämmäksi? **ELY** kommentoi, että uusi tilanne muuttaisi paikallista halukkuutta tuulivoiman rakentamiseen, jos hyödyt ei tule kokonaisuudessaan alueelle. **Maakuntaliiton** näkökulmasta joku tasaus voisi olla paikallaan.
- Nähtäville asetettava maakuntakaavaehdotus (kartta, merkinnät ja määräykset sekä selostus), siitä käytävä keskustelu sekä maakuntakaavan valmistelun jatkoaikataulusta sopiminen
  - o Kaavapakettia täydennetty kauttaaltaan.
  - o Ehdotus maakuntahallitukseen 24.3. ja nähtäville maaliskuun lopulta huhtikuun loppuun. Vastineet toukokuun hallitukseen ja lopullinen kaava hyväksymiskäsittelyyn 9.6.

4. Muut mahdolliset asiat

- Ei ollut muita asioita.

5. Ohjausryhmän seuraavan kokouksen sopiminen ja kokouksen päättäminen

- Matti Taponen piti tehtyä valmistelua hyvänä, vaikka on tullut esille, että aikataulu olisi kiireinen.
- Sovittiin seuraava kokous 14.5. iltapäivälle. Ajankohdasta tulee kalenterikutsu ryhmän jäsenille.
- Kokous päätettiin 14.33.

Kutsutut:

Heinäveden kunta, Jyrki Tiippana
Ilomantsin kunta, Marjut Ahokas (Eila Piippo)
Joensuun kaupunki, Pauli Sonninen (Natalia Musikka)
Juuan kunta, Timo Möttönen
Kiteen kaupunki, Antti Juntunen
Kontiolahden kunta, Marja-Liisa Sykkö (Johanna Kettunen)
Lieksan kaupunki, Juha Jääskeläinen (Pirre Seppänen)
Liperin kunta, Jouni Pekonen (Kirsi Koppinen)
Nurmeksien kaupunki, Pasi Parkkinen (Olli Kakkinen)
Outokummun kaupunki, Janne Korpela (Jarkko Karvonen)
Polvijärven kunta, Ari Soikkeli (Tommi Hopponen)
Rääkkylän kunta, Esko Rautiainen (Tellervo Hurskainen)
Tohmajärven kunta, Jorma Berg (Oskari Mähönen)

Fingrid, Mika Penttilä (Aki Laurila)
Metsähallitus, Joni Lehto ja Tommi Kinnunen (Matti Väisänen)
Metsänhoitoyhdistys Pohjois-Karjala, Atte Salojärvi (Harri Välimäki)
MTK Pohjois-Karjala, Seppo Niskanen (Jari Rouvinen)
Pohjois-Karjalan alueellinen vastuumuseo, Mikko Westman (Ville Hakamäki)
Pohjois-Karjalan ELY-keskus (Y-vastuualue), Juha-Pekka Vartiainen (Tarja Pirinen)
Pohjois-Karjalan ELY-keskus (E-vastuualue), Reijo Vesakoivu (Timo Tanskanen)
Pohjois-Savon ELY-keskus (L-vastuualue), Henri Heikura (Raimo Kaikkonen)
Pohjois-Karjalan Kauppakamari, Antti Toivanen (Tuomo Turunen, PK yrittäjät)
Pohjois-Karjalan luonnonsuojelupiiri, Hannu Parviainen (Anna Mustonen)
Pro Agria Itä-Suomi, Elina Keski-Soini (Tuomo Rissanen)
Puolustusvoimien logistiikkalaitos, 3. Logistiikkarykmentti, Janne Reijonen
Suomen metsäkeskus, Terttu Kinnunen (Mikko Korhonen)

Pohjois-Karjalan maakuntaliiton maakuntakaavatyöryhmä: Timo Puustinen, Anniina Kontiokorpi,
Esko Saastamoinen, Aulikki Sihvonen, Matti Taponen
Pohjois-Karjalan maakuntaliiton maakuntakaavan laatimisessa mukana olevat: Pasi Pitkänen, Jukka
Nykänen, Jyrki Suorsa, Heikki Viinikka